

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Die Handschriften der Badischen Landesbibliothek in Karlsruhe

Die Reichenauer Handschriften - Die Papierhandschriften. Fragmenta.
Nachträge

Badische Landesbibliothek

Wiesbaden, 1971

Aug. Fr. 106

[urn:nbn:de:bsz:31-8364](#)

+ **Fr. 106.** 19 f. (1 c., 25 l.) 249 X 179, s. XI.
 f. 1—16 (2^r unten ·X·X·X·) = 2 Quaternionen; 17. 18. 19.
 1 <C>omputatio Gre<corum> (*Anfang teilweise zerstört*)...
 f. 1—12 Baedae libellus de argumentis lunae, Opp. ed. Col. 1688, t. I
 c. 143—167 = Migne PL XC c. 702—725 D. mit Anmerkungen am Rande...

(1) ...<Ad feriam i>nueniendā per dies m<ensis>. Si uis scire <cotidie quo>ta sit feria. computa dies a principio mensis cuiuscumq. uolueris et unum semper subtrahe; Adde etiam numerum quota feria fuerit in kt ipsius mensis. et diuide om̄ia <p septem> quot remanserint: talis erit ferī quam queris. Si nihil remanserit septima erit.

Argm lunē per die^s mensis.

Si uis quota sit luna. sume sup ^a dictos dies mensis et unū semper dimitte. et adde etatē lunē quē fuerit in kt ipsius mensis. et si plus quā. xxx. fuerint. subtrahe. xxx. si lunā tricesimā ht. si aūt uicesimā nonā. subtrahe xxviii et quot super fuerint talis erit luna.

Argg ad ferī inueniendā p dies anni

Si uis scire quota sit ferī. cōputa dies a kt ianr usq; in diē de ^o q inquiris. 7 cū scieris adde ferī quē fuerit die kalendarū ianuariarū. 7 si bis sexts annus ē. etiā bissexti diē p^o g transierit augmtare memto. et partire om̄ia p XIII. quot remanserint. tal exit ferī Si nihil remanserit septima erit. It ad lun p dies anni in:||ueniendā.

Si uis scire om̄ibus diebus quota sit luna computa dies a kt ianr usq; in diē de quo cōputare uolueris. et cum scieris adde et etatē lunē quē fuerit in kt ianuarii. partire om̄ia p LUIII et si amplius quā XXX. remanserint tolle. XXX. 7 XXVIII. et qt super fuerint talis erit luna.

Argumtū in qua hora vel in (2) quo puncto luna accen-ditur. a sole.

Si scire cupis in qua hora 7 in quo puncto luna cotidie accen-ditur a(2) uel mutatur ... si nihil remanserit. XXX. erit.

Itē ad feriā inueniendā per annos ab incarnatione dñi.

Si nosse desideras quota sit feria kt ianr. sume annos... talis erit feria in kt ianuarii.

Aliud argg ad lun inueniendā in kt ian.

Si scire desideras quota sit luna in kt ianr. sume cyclū lunarem...

(2)... sed. ij. adicias regulares. Argg qualiter luna inueniri possit intranson to 7 in sequenti anno. in unū quēq; datarū.

Si uis scire qualis luna fuerit in transacto anno in unū quēq. datarū sume lunā... talis erat etas ipsi. Itē aliud arḡ de luna. Si uis scire quota sit luna in ^{mo}c.anno: hinc a presente... ita erit aetas lunę in c.anno. Itē aliter arḡm de luna. | Si uis nosse in ^o signo... (3)... quē in multiplicatione habueris. De cursu lunę per.xii.signa. | Luna cotidie quatuor punctis... (3')... in sole computatis; Itē de luñ cursū. Siquis signoꝝ nescius lunaris tām cursus agnoscendi cupidus ē... (4')... xii.dies. Arḡ de regularib; qui secdm solē numerant². Si uis scire unde pcedunt regl̄ q sed solē... adtende diligent̄ et t̄ n̄ fallit. <Item> unde procedunt regl̄ ad lunā | Si uis scire unde pcedunt regl̄ ad lunā. tene dies.cccLXU; (5)... quē sic fiunt. Arḡ ad inuenien-
<dam lunam>

Mār ht̄ regl̄ maiores xxxui... paschalis. Mār ht̄ regl̄ xxxui... Si uis scire subito in quota fr̄ terminus... (5')... inuenies. Arḡ ad regl̄ maiore^s in|...<mar>to xxxui. et in ap̄l̄ xxxu...<Si cognoscere cupis unde pcedunt regl̄ maiores in mense martio <xxxui. et in ap̄l̄ xx>xu: hoc argumento reperies...<inue>niri possit in qua fēt̄ ī in mār t̄ in ap̄l̄ occur<rat....mino>ribus. | <Si scire cupis unde re>ḡr̄ minores oriunt² in īmse mār. IIII... remanent. VII. quos (6) <assumens>... (6')... Itē de eadē re <Terminus paschalis requiritur a k̄t̄ ap̄l̄ et ab ipso> accipiunt ceteri ordinē. et hoc obseruandū... quandiu (7) nox supat diē... inuenit² luna XIII. Terminus rogationū requiritur... inuenit² luna.xx. Termin' Pentecostes req̄ritur a XIII k̄t̄ iunii... differas. Itē de eadē re unde sup^a. Statutū inuenimus in cyclo Romanoꝝ... Et Pente-costen nec ante VII id maii nec p' VIII id iuñ fieri debet. Arḡ de aduent̄ dni. Notū sit oīmīb, hominib; ut q̄cūq... celebrare ualebit. Ratio de termino Pasē. (7') Legim' In Grecoꝝ ep̄lis quod post passionem ap̄loꝝ s̄cs Pachomius abbas in Aegypto cum monachis suis in oratione a dño rogaueř ut ostenderet eis ^{oo}qm̄ Pascha deberent celebrare. et misit dñs p̄ anglm suū ad p̄fatū s̄cm Pachomiū cyclū decennouenalē hoc modo.

I Gr̄m Pasa Aeg.aīr regl̄.

None aprilis norunt quinos U XXUI.
... Quindene constant trib; adeptis II XXXVIII

Siquis p̄ ipsos regl̄ uiginti et sex uidelicet terminos cuiusq. anni inuenire cupit. sumat s̄ep LXX a VII id ian̄. XL a U k̄t̄ feb̄. (8) pascha<lem...> Si uis iuenire t̄minū paschalē. uide epactā...

...ad nonas aprilis; De luna in termino...

Sicut regulatur dominicus festi paschalis ad <decimam quartam lumenis sine dubio paschalis festi erit> [nam] 5 Zeilen leer.

8' 9' Tabelle aller Termini singulis annis decennovenalis cycli.

9' Argum de annis ab initio mundi

es

Si uis scire q̄t sint anni ab origine mundi. multiplica xii. ccccunij... si nihil remanserit quinta decima erit. Ad cyclū solarē inueniā Si uis scire quotus sit circulus solaris... xxviii. erit. Ad concurrentes inueniendum. | Si uis nosse quot sint concurrentes... septimus erit. Ad bisextum inueniendū Si nosse desideras... bisextus erit; | Ad cyclū decennouenalē inueniendum. | Si scire cupis quotus...

... non⁹ decim⁹ erit.

Ad cyclū lunē inueniendum.

Si scire cupis quotus sit cyclus lunē... (10)... <Ad epactas inueniendas>... quę in principio dī nul^{la}. De annis ab incarnatione dī inueniendum...> Si uis scire quot sunt anni... id sequenti anno post quintā decimā. indictionem Ad indictionem inueniendam.>

Si scire cupis quota sit indictio... quin^{ta} decima erit>.

Ad cyclū solarē inueniendū. [n*ciendum*].

Si uis nosse quotus sit annus... XXVIII. erit. Ad bisextū inueniendū.

Si cognoscere cupis... si nihil remanserit bisextus erit>.

Item ad bisextum uel concurre^{ntes} inueniendos... (10')... septimus erit. Ad cyclū <decennouale>m inueniendum <Si nosse uis... erit... Ad> cyclū lunarē inueniendū <Si uis cognoscere quotus> sit cyclus lunaris... non' de^{cimus} erit. A>d concurrentes inueniendū. | ...cupis sume annos ab incarnatione... septim' erit. Arg ad epact: inueniendū.... epactę. sup^a dictos sume annos... ipsa erit epacta. Geas | <Incipiunt Indictio>nes ab IIII kī octobris. ideo t̄minant² (11) abhinc anno quos et proximo secuturas easdē sexagesimo... Poterit diligens calculator hoc modo etiā pliiores sibi temporū sequentiū annotare recursus. Itē aliud argm unde supra

^{t(2)} Sic post aliquos a presenti annos. uerbi grā post... concurrentes solis inueniens. Origo concurrentium.

Si uis scire unde concurrentes... (11')... in hoc falleris. Origo epact. Si uis scire unde pcedunt epactę... adde <saltum...

(12) III Hepacte aūt incipiunt sēper a kī septemb̄... uī Ciclus decennoualis... inchoat.

Ratio de diuersis argumentis.

Si uis scire quare IIII. reglē addes... (12')... <quia ultra xv> IIII non ascendit; De re (zwei Zeilen abgeschnitten)...

13 De luna embolismali hoc solum modo adnectendū censui ... (14) ... in kī unius cuiusq. mensis.

Itē de eadem re et de trib; annis embolism̄

Sunt aut̄ anni tres. circuli decennouenalis in quib;... (15)... embo-lismaris illius anni de q̄ supra dictū ē. Ratio de VII.emboł.

Embolismoꝝ aut̄ ista ratio probatur existere... (15')... sed potius ap̄l̄ luna sicut semper ē dicenda ē. Arḡ de lunationib; embolis-morum un.

In primo igitur anno embolismi hoc ē in octoade. III. ... (16')... Cetē ergo ordinē suū sequi&ntur. Itē de uī.anno embolismi.in <hen>decade.^{no}.UIII.

In ipso enim anno su<nt ep>acte: XXVI. nullatenus tamen luna embo-lismi p i<psas> epactas reperies: nisi ad epactā || <anni communis su-perioris reuertatis>... = Bedae opp. ed. Col. I c. 450—451.

(17) ... Sic semper crescendo ... Annus embolismus h̄t mom̄ta. CCC LXIII... CCXXII.

Incipit orologiū.

Ian̄ et decemb̄. hora. I. 7 XI... (17')... Iuñ 7 iuł... hora. U. 7 VIII. p̄. III. hora. UI. p̄. II. = t. I c. 393. Item de horis quę discordant inter diē 7 noctē. In mense ian̄. nox habet horas. XVI. dies. VIII... In m̄se. de-cembre. nox h̄t horas XIII. dies. VI. De augmentatione et tmino ratione dierum et noctium per dies singulos. Sciendū est quod unus quisq. dies et una queq; nox... ita ut in trib; diebus octo mom̄ta <uel crescent uel decrescent>... = Florilegium Casinense I p. 88.

* * *

De Aegyptiacis diebus.

<Si tenebrae Aegyptus Graia sermone uocantur... Martis>

18 prima necat cuius sic cuspidē quarta est,... Ne mediū ina ruas s, clara p ethera uiuas. = Bedae opp. t. I c. 394.

De lacteo circulo.

Lacteus. circulus est figura candidior... candidū circulum signifer cingit. De cursu et magnitudine signi solis

Solis ignem dicunt aqua nutrir... locis. alia (18') calor alia frigor absumeret.,. vgl. cod. Aug. CLXVII f. 19r-v.

Ni parcas in eo ope quae de secessibus atq. interuallis ... Multoq.
solem altiorem eē quā lunā.

Quib; lunationibus bonum est sa⟨nguinem⟩ minuere.!

Luna. i. tota die bonum est.... Luna. xxx. 7 non ē bonum. = Opp.
t. I c. 399.

Partitio septenarii numeri ad fr̄ inuenidā.	in nouenarii.
Septies asse viii.	Quinquagies nouies asse.⟨LUIII⟩
Septies dipondio. xiii.	Quinqua: gies nouies dipondio. CXVIII
Septies terni. xxii.	Quinquagies . terni cLXXVI⟨i⟩. = Opp. t. I c. 149.

* * *

(19) ...calculatoris sagacitate ... supra sinistrū latus incumbit ; De magnitudine duodecim signoꝝ

⟨Tantae m⟩agnitudinis sunt signa ⟨singula.⟩ ut non minus quā duarū horarū spatio uel oriri uel occidi uel de loco moueri possint... perlustrat. = *Flor. Casin. I p. 96.* Porro duodeties semis. vi. fatiunt quę annue sunt horę...adra...

De mensib; solarib; ac lunaribus';

Lunarī aut̄ mensis uiginti et nouem dieb; et XII. horis impletur salua (19') sui saltus ratione...perlustrat.⟨De zo⟩diaco circulo.

Zodiacus uel signifer et circulus obliquus. XII. signis constans... duab; ut sol; Ratio de horis et momentis et punctis uel athomis.

Si uis scire quot athomos et momenta et minuta et punctos et horas habeat... Quatuor puncti fatiunt unā horā scdm Latinos cf. cod. Aug. CLXVII f. 8' 2.

f. 1r lib' Augie maioris

Dazu weitere fünf Stückchen.

Abgelöst f. 1, 3, 6, 8 aus cod. Aug. CXLIII; 2, 7 aus Aug. XLVII; 4, 5, 10, 15 aus Aug. CLIII; 9, 16 aus Aug. CV; 11—14 aus Aug. XLVII; 17 aus Aug. CCXLVIII; 18 und 19 aus Aug. CXCVII.

+

Fr. 107. 1 f. (1 c.) 252 +? X 225 +?, irische Schrift, s. X.

Astronomische Tabellen.

1^r Sieben (3 männliche, 4 weibliche) Brustbilder.

Ratio septizodi

35*